

Děvčata a chlapci,

zasílám Vám první učivo „na dálku“. Vždy obdržíte stručný popis učiva s odkazem na stránky v učebnici a zároveň prezentaci v powerpointu. Až to bude technicky možné, spojím se s Vámi on-line a látku Vám dovysvětlím. Zatím Vám přeji hodně zdaru.

Pavel Antoš

Glóbus a mapa

Glóbus: zmenšený model Země, který věrně a bez zkreslení zobrazuje tvary pevnin a oceánů ve zmenšeném měřítku proti skutečnosti.

Zmenšení je vyjádřeno měřítkem, školní globus má zmenšení 1 : 40 000 000. Tj. 1cm na glóbusu měří 40 000 000 cm ve skutečnosti, což je 400 km.

Barvy na glóbusu: pevniny – zelená nebo hnědá barva (nížiny, vysočiny), modrá (oceány, moře, jezera, řeky)

Glóbus je zmenšený model Země, který nezkrsluje tvary pevnin a oceánů.

Úkoly: dle učebnice str. 26

Mapa: zobrazuje povrch krajiny se zkreslením, protože je nemožné rozvinout povrch koule (tvar Země) do roviny bez zakřivení. Čím větší územní znázorňujeme, tím větší je zkreslení.

Věda, která se zabývá tvorbou map, se nazývá **kartografie**.

Orientace na mapě podle světových stran: sever nahoře, jih dole, západ vlevo, východ vpravo.

Měřítko mapy: má ho každá mapa, vyjadřuje poměr mezi znázorněním na mapě a skutečností: např. 1 : 500 000 znamená, že 1cm na mapě měří 500 000 cm ve skutečnosti, tj. 5000 m, tj. 5 km.

Druhy map podle měřítka:

- velkého měřítka a plány do 1: 200 000 (zobrazují malou plochu, kde se zakřivení Země neprojevuje.
- středního měřítka do 1 : 1 000 000 (zobrazují větší území) zakřivení Země se projevuje nepatrně.
- malého měřítka nad 1 : 1 000 000 (zobrazují rozsáhlá území – státy, světadíly). Zakřivení Země je výrazné, mapy jsou značně zkreslené

Druhy map podle toho, co zobrazují a k jakému účelu slouží:

- obecně zeměpisná mapa
- politická mapa
- turistická
- autoatlas
- zemědělská
- těžby a průmyslu...

Mapové značky: Sešitový atlas str. 4 - 5

Shrnutí a zápis látky do sešitů: učebnice str. 29 nahoře – zapište si text do sešitů.